

Алоқалар янада мустақамланади

Кейинги йилларда Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстлик алоқалари мустақамланиб бормоқда. Маданий алоқалар кун сайи ривож топаётган. Шу кунларда ўтаётган Ўзбекистондаги Ҳиндистон кунлари ҳам ана шу икки мамлакат ўртасидаги беғараз дўстликнинг ёрқин намунасидир. Мана бир неча кунлардан буён Ҳиндистон делегацияси Тошкентда бўлиб, шаҳар билан яқиндан танишмоқда.

Икки халқ ўртасидаги дўстлик туфайли Ҳиндистондан келган меҳмонлар билан бўлаётган учрашувларда совет ишларининг тиш-туғув яшаш борасидаги қурашнинг қўллаб-қувватлашмоқда. Улар бу учрашувлардан катта таассурот олган ҳолда дўстона қардошлиқ алоқаларининг янада мустақамланишига ишонажак билдиришмоқда.

• Санъат фестивали қатнашчилари

«Синтез» ансамбли

Тошобинлар Лали Николадези музикали комедия театри солисти сифатида ҳам, «Ореол» ансамблининг қатнашчиси сифатида ҳам яхши билинади. Бироқ, мана беш йилдирки, Грузия ССРда хизмат кўрсатган артистка Лали Николадези «Синтез» эстрада гуруҳининг бадий раҳбари сифатида кўп сонли санъат шайдоларининг эътиборини қозонмоқда. Унинг фаолиятини бир сўз билан изоҳлаш қийин.

— Хали театрга ишлаб юрганман деб, — дейди Лали, — мен ўзимга ҳуш келадиган, кўнглимдаги ансамблини орау қилардим. Бир сўз билан айтганда ўзига хос, оригинал, таниқли хонанда Алла Пугачева таъкидлаганидек, «қўшиқ театрини» кўрсатдим.

Санъат, ижрочилик фаолияти турли шаклларида ижодий янгиликларни янгиликлар сифатида маънавий қўлланган ҳолда кўнглимизни ансамблига таъкидлаган эди беш йил буён. Шунинг дадил айтишим мумкинки, бу беш йил ижодий изла-

даланаямиз. Бу ўринда коллектив студиячилик принциплари содиқ қўлланмоқда. Айна шу принцип бир-бирининг ижодига ҳурмат билан қараш, янги қўшиқ, янги куй ва янги ижрочилик услубларини шакллантиришда катта ёрдам бермоқда. Бизда алоҳида «юлдузлар» йўқ. Бизнинг бутун коллективимиз яхши ижодий ҳолда ўз сифатида шаклланиб бормоқда.

— Ижодий коллективнинг Тошкентда биринчи марта бўлимоқда. Бунга қарларда бўлдингиз! «Тошкентнинг олтин кун» фестивали сизларга нима берди! — Совет Иттифоқининг кўпгина шаҳарларида концертлар, унча катта бўлмаган клубларда, баъзан очиқ ҳавода то-

Шифобахш сабзавотлар

Дирнемизда олтин қўшқас билан. Богроғларимизда, дала-поллизаримизда мева ва сабзавотлар «ағри» пишшига кўриди. Қўйда икки ажойиб сабзавот — қоқоқ ва қарамнинг хосиятлари билан танишасиз.

ЭТИ САРИҚ ПОЛВОН

Қоқоқ ўта шифобахшдир. Унинг бир тури — ошқовоқнинг муздақ қовоқ, йирик қоқоқ, дастор қоқоқ, картошка қоқоқ, ойм қоқоқ, томоша қоқоқ, кучла қоқоқ каби навлари бор. Ошқовоқ саворли бўлиб, бир тупида 10—11 та гана ва ундан ҳам ортмиқ мева етишади.

Ошқовоқ халқ табибларида йўтал, кўкрак ва

аминокислота борлиги учун ҳозирги медицинада ҳам фойдаланилади. Унинг уруғидан гижжага қарши дори ишланади. Махсус тайёрланган ошқовоқ уруғи дориюхоналарга чиқарилади.

Қузда яхши пишиб етилган ошқовоқдан сойма, манти, шўрва тайёрланади, айниқса сутда пиширилган ширкоқ ичишса, булар одамга ҳам лаззат, ҳам қувват бағишлайди.

БАРГЛАРИ ҚАТ-ҚАТ, ТАОМГА БЕРАР ЛАЗЗАТ

Барикерам рангдаги, бошимон керам ўсимлиги овқатга ишлатиш

Янгилик! Хабарингиз борми?

Космонавт В. Жонибеков номидаги чўққи

Кўнжкча альпинистларнинг халқроқ Духоб лагери жойлашган Помир-Олой чўққилари доволарида вертолётларнинг овози тарала болади.

— Қисқа муддатли ёлғир альпинистлари яна қодирларга қириб дам олишга мажбур эдим, — дейди тоғ кўнжкчалар олдиданги Помир-Олой чўққисининг забот эшиги ўзроқ мусобақалашмоқда.

25 кишидан тuzилган ўзбек альпинистлари гуруҳи Помир-Олой тизма тоғлари массивида ва унинг география харитасига Бўстонлиқ районида воғта етган, қарийб ўн тўрт ҳафта дам берди «Салют-7» орбиталык станцияси ниде Виктор Савиниз билан меҳнат вахтисини ўтаётган ҳамюртимиз Владимир Жонибеков номи билан кўйилди. Республикада альпинистлари Помир-Олой тизмасидаги энг баланд (деңиз сатҳидан 4912 метр) ҳисобланган чўққини забот этиб, «Эндиликда бу чўққи СССР

ОЙБЕК ФРОНТДА

Адиб ўша кунларда фронт бўйлаб қайси бир дивизияга, қайси бир батальонга бормасин, ёнган, хароб бўлган уйлار ва қишлоқларни кўрди. Киши бундай ваҳшийликларни қанчалик кўп кўрмасин, уларга кўнжиш мумкин эмас эди.

Шундай кечаларнинг бирини Ойбек ҳамроҳларининг ҳай-ҳайлашлари қарамай, бошланг ташқарига отилди. Ғазаб ва изтиробдан унинг қалби безовта эди. Адиб ҳадеганда ертўлага қайтиб келарди. Ҳамроҳлар ташқарига чиқиб ҳам уни топмадилар. Қор бўралаб ёғарди. Каттиқ соғуқ ва изғирини. Дадали Советкулов шериклари билан теваракотрофи роса айланди. Аммо Ойбекдан дом-дарак йўқ эди. Бир маҳал соҳада қараса адибнинг жингалар соҳларию, қош-қўзларига қорга қўйилган, чўғи ўчган сигарети эса бармоқлари орасига ёпишиб қолган куйи ўтирган экан. Соҳада шериклари билан адибнинг икки ёнидан еранг кўтариб, уни ертўлага олиб тушди. Печёнига ўтказиб, оловга тоблди. Қўл-оёқларини ишлаб, ҳарқаталантирди. Ойбек анчадан кейингина кўзларини очди.

Исқолик қиёфасини йўқотган душманнинг рақиб қилинганлардан ларзага келган ва қалби пор-пора бўлган адиб узоқ вақтгача бу маззуну қаламга ололмади юрди: Ниҳоят, ордан бир ой ўтгач, «Исиз қишлоқ» сарлаҳли қишлоқда ўша даҳшатли манзарани, укамдан фронт сафарига кўрган манзараларини тасвирлади.

Бу ерда яшарди бутун бир кўнжкча...

Болалар шовқини, гармон овози. Сигирлар маъраши, тўй, меҳнат — ниҳоят, Кичик деразда гулларнинг нозиди. Этакка борарди бу ерда асп: Туғилар, бўй етар. Сўнг бўлиб кекаса, Кут ёзиб, дер эди оламга: «Хайр!» Урмон каби ўсган қанча жамоа... Қани ҳаёт! Қани куйи, сурури! Қани зўр қишлоқдан синиқ бир парча! Қўнжкча тортиқлар дарагининг омбири, Уйларкан, пешонам темир чамбарда. Тикиккан нарса йўқ, қор чўқиб ётар, Хандон кунини қўлсиз йилгайдиган шамол. Бу ерлардан ўтмиш фашист-балогар, Шум оёғини мангу қиланганимиз шоп! Евуз душман култепага айланган 70 мингдан зиёд қишлоқларнинг аянчли манзарасини ўзида муҳасамалаштирган бу шўхнинг ҳар бир мисрасида фашизмга ланбат тошлари ёғилиб туради.

Йўл... Урмон орқали ўтувчи йўллар... Душман гоҳ-гоҳ бу йўлларни қўли тутиб туради. Қундузлари бу йўллардан ўтиш хавфли. Шунинг учун ҳам қишлоқлар ўртасидаги алоқа асосан тўнда, душман мудраган соатларда кечарди.

Туш... Ҳорқин йўл кетган уйига, Унинг тош қўнжкча тўп эзган кундуз. Қанча ғазаб, ҳаёл, умид, янги, мунг, Қанча ажиб ҳислар унда берган юз... Йўл тош қотиб улар... Қарн гавдаси Метин қадаҳлар-ла қоллаган тўташ. Тез эшик гарчлар, кўприк гўмбурлар.

[Охири. Боши газетанинг ўтган сониди].

Йўлга ағдарилар тўлқини ва қўшиқ

Ойбек бу йўллардан ўтар экан уни хар сафар чўғи ҳайлар куюни ўз бағрига олади. Неча-неча асплар ва насларни кўрган бу йўллар бугун снарядлардан пайдо бўлган «метин қадаҳлар» — ўлим ўнгирилари билан қолган. Мана, яна бир снаряд кўприк устида портлаб, зилот сузда акс этган қўшини йўл устига ағдариб юборди...

Сериқўш дивёр вакиллари ношушадан чаналарда ўтириб, полк штаби сари йўл олдилар. Жангчилар уларни «урал» селолари билан қарши олдилар. Олдинги жаҳаллардан келган жангчиларнинг жанг ва изғиринлардан чиниққан юзларига нуридан табассум югурди. Қайта-қайта кўришиб, таниш-билишларини йўллар эканлар, уларнинг кўзларида киндик қонини тўқилган тўрпоқ соғинчи балқиб турарди. Жангчиларга соғал-саломлар! — топшириди. Жангчилар майиз, барган, туршак, олма қоқи каби қуритилган меваларни талашиб-тортишиб ея бошладилар. Соғалар ичидан гоҳи қаламқош ўзбек қизларининг суратлари, жасур жангчиларга атаб тиккан деструкторлари ва ғалабага ундовчи хатлари чиқиб қолардики, бундан улар беҳад қувониб кетардилар.

Клуб деб аталган каттагина ертўлада митинг бўлди. Делегация раҳбари Эсон Раҳимов жангчиларга ўзбек халқининг қизгин саломини топшириб, ўлкада олиб борилаётган майдонда ишлар тўғрисида сўзлаб берди.

Ойбек шу ернинг ўзида, қоронғи ертўлада ўтириб, жангчилар номидан Ўзбекистонда яшовчи ота-оналар номига мактуб эди. У мактубни ўқиб бўлгач, жангчилар унда ўзларининг юрак сўзлари ифодаланганини изҳор этиб овоз бердилар. Сўнг жанговар байроқ олдиқа келиб, онт ичиб, тантанали шароитда имзо чекдилар.

Бир неча жангчиларнинг нутқидан кейин кичкина лампа билан ёритилган ердан бир қаричи баланд, ним қоронғи саҳнада концерт бошланди. Найғижоқ ва рубобнинг майин садолари унга қўшилди. Рақосалар хиром айладилар. Қора Самандарова ва Турғун Каримовнинг классик куйлари, Соня Ягулева ва Тамара Назаровнинг ўзбекча, тожикча ва озарбайжонча кўшиқлари, Муавезам Омоновнинг шўх парларлари, Назрулла Еқубовнинг қозоқча уланлари русча ва украинча кўшиқлар билан улағи кетди. Концертда Ойбек сўзларига бастанланган янги кўшиқлар ҳам айтаётган бўлиб, ларга бир олам ҳузур бағишладилар.

1943 йилнинг 7 январда, кечки овқатдан кейин, бригада аъзолари йўлга чиқдилар. Москва бўсағаларидаги ўрмонлар январь қорига бурқаниб, оғир-оғир нафас олмақда. Оқ қайинлар, оппоқ халат кийган соқчилар сингари, адл қоматларини чўзиб, олис-олислардан келаятган тўлпар гулбурнига қулоқ солаётгандек...

Бригада аъзолари шу кунин олдинги жаҳалларда, фронтдан атиги уч километр берида жойлашган 53-полкнинг жангчилари билан учрашдилар. Бу полкнинг баъзи бир қисмлари эндигина олдинги марралардан қайтган эди. Улар орасида Икром Тошмотов деган машҳур снайпер ҳам бор эди. Уша кунга қадр 94 та фашистнинг гумдон қилган бу мерган ҳақида фронт газеталарида шеър ва очерклар босилган, унинг номи жангчилар учун мардлик ва жасорат тисолига айланган эди.

Ойбек жангчи билан сўхбатлашиб, унинг ўзи ҳақидаги хикояларини мароқ билан тинг

МАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУҲБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ҲАМКОРЛИК САМАРАСИ

ВАРШАВА. «Белфама — Малимо» маркази замонавий тўқув станоклари ва асбоб-ускуналари Совет Иттифоқида яхши маълум. Тежамли ва пухта ишлаши билан акрабди турадиган бу серурум машиналарни Полянанинг Бельска — Вилан шҳаридаги тўқув станоклари заводи билан ГДРнинг Карл-Маркс-Штадт шҳаридаги машинасозлик комбинати коллективлари ишлаб чиқариш кооперация-

СЕНАТОР Р. БЭРДНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ВАШИНГТОН. АҚШ сенатдаги демократик фракция раҳбари Р. Бэрд Эп-Би-Си телекомпаниясининг мухбири билан сўхбатда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев америкалик сенаторларни қабул қилганлигини шарҳлаб шундай деди: «Биз СССРга Совет-Америка мулоқотини бошлаш учун борган эдик ва ўз олдимизга қўйган мақсадга эришдик, деб ўйлаймиш. Совет раҳбари ишбилармон, ўз фикрини аниқ ва яққол ифода қиладиган инсон. У шахсан менда яхши таассурот

қилишларига жуда фойдалидир.

Керамдан пазанда халқимиз турли-туман лавазим оваллари: керам шўрва, ковордук, дўлма, сома кабиларни тайёрлашди. Керамдан тайёрланган салатлар жуда хушхўр, иштаха очадиган бўлади. Унга қишдирган ёғ билан ишлов бериб, хомлигича истеъмол қилса ҳам бўлади. Хушхўр сабзавотлар қўшиб (айниқса қизил саёзи аралаштириб тайёрланган) тузланган керам қиш бўйи одамга дариюндори бўлиб, қувват бағишлайди.

Керам, айниқса, кам ҳаракатли юмушларда ишлатилган ақлий меҳнат

У шунингдек «самовий» урушлар» проблемаси юзасидан битимга эришилши ва бу битим руслар талаб қилганидек, ушундай ҳолатда тақдир этилиши биланоқ совет томони, М. С. Горбачев айтганидек, кулол-яроғларини қисқарттириш соҳасида қатъий тақдирларини ўртага қўйишга тайёрдир, деб айтди. Совет раҳбари ушундан «самовий» урушлар» концепциясининг ўзини кескин танқид қилиб, у биринчи зарба қуроли эканлигини ўқтириб ўтди.

«Мен шунинг яна бир бор таъкидлаб ўттишни истаганим, деди пирвардада Бэрд. М. С. Горбачев Совет-Америка мулоқотидан манфаатдор эканлигини намоён қилди. У Женевадаги учрашувини кутмоқда.

Швейцариянинг денгиз флотини

Денгизга чиқиб йўли бўлмас ҳам бу мамлакат ўз флотига эга. Шу босқондан бугунги кунда Швейцария байроғи остида ер юзиданги денгиз ва океанларда 530 минг тонна сув сифимига эга бўлган 35 та турли хил улкан кемалар сузиб юрбди. Шунинг билан 1866 йилда базеллик ишбилармонлар «Пальма» савдо кемасини харид қилди.

Қимматга тушди

Узоқ вақтдан бери Лиона шҳаридаги телефон алоқаси ходимлари шаҳар полиция бошқармаси ва ёнгина қарши курашувчилардан телефон хизмати учун ҳақ илдиролмай юрарди. Дирекция ҳақ тўлаётганларнинг таъзири бериб қўймоқчи бўлди. Отоҳлантириш мақсадида ҳамма полиция участкаларида ва ёнгина қар-

СИНФИЙ ЖАНГЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

ПАРИЖ. Франциянинг «Рено» машинасозлик компаниясига қаршали Дуз ва Шувезле-Руаз заводлари бир қанча новозлиқ забастовкалари бўлиб ўтди. Помпедиги Снап фирмаси металлургиянинг полициячилар билан тўқ-

лаб чиқариш биноларини тарқата туриб, қўздан ёна ишлатилган газни яна ишлатилди. Драйв шҳаридаги заводда меҳнат коллективининг умумий йиғилиши маълумиятини ишчиларнинг талабларини бажаришига мажбур этиш учун иш-

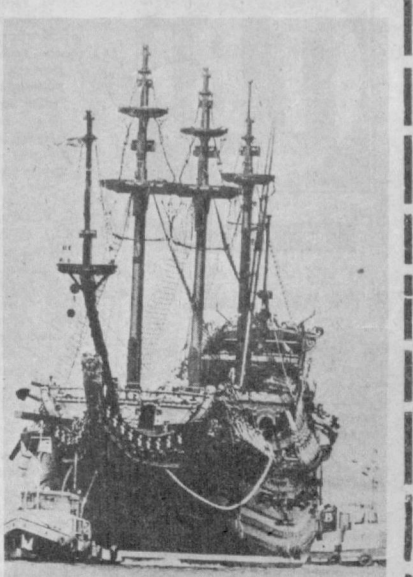
ларнинг меҳнатқашларнинг қатъий курашлари барча тармоқларда давом этмоқда, деб ўқтирди «Юманите» газетаси.

Исизлик проблемаси Францияда ҳозирги синфий жангларнинг маркази турибди. «Франс-Суар» газетасида эълон

Келажакка ишонч йўқ

Австрияда ҳар уч никоҳнинг бири ажралиб қолган бўлибди. Мана 30 йилдирки, мамлакат бўйича қўйди-қийдилар сон тинмай орташиб бораётган. Бу мазалиларни кузатишган социолог олимлар ажра-

ши кураш бўлиналаридаги телефонлар бир неча соатга узиб қўйилди. Шу вақт орасида шаҳардаги бир неча ўлик ва ёнгина содир бўлиб, йирик банк тунаб кетилди. Маҳаллий доҳимий вакиллари ўз берган ҳолатида учун айбни телефон узели дирекциясига тўнаб, ундан мажр кўрганга пул тўлашни талаб қилмоқда.

СУРАТДА: 1650 йилда Голландияда ясалган «Шаҳзода Уэльм» кемасининг бугунги нусхаси. У Нагасаки шҳарида бўлган қўрғазмага қўнана олдиди.

